

Quickscan natuurwaardenonderzoek

Willem-Alexanderschool, Peuterspeelzaal Pinkeltje & Peuterspeelzaal Kruimeltje in Rijssen

In het kader van de Flora- & Faunawet

Colofon

Quicksan natuurwaardenonderzoek Willem-Alexanderschool, peuterspeelzaal Pinkeltje & peuterspeelzaal Kruimeltje in Rijssen

In het kader van de Flora- en faunawet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Projectnummer en versie: 823, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. [redacted]	Veldmedewerker(s): Ing. [redacted]	Rapportdatum: 24 november 2016
Ligging projectgebied: Kern Rijssen		

Correspondentieadres:

[redacted]
[redacted] Haaksbergen
[redacted]

@natuurbankOverijssel

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding.....	4
2. Het plangebied	5
2.1 Situering	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1 Algemeen	5
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten	5
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer	6
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied	6
4. Soortenbescherming; het onderzoek.....	7
4.1 Methode.....	7
4.2 Verwachting	8
4.3 Resultaten	8
4.4 Toetsingskader	10
4.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	10
4.6 Historische gegevens.....	12
4.7 Volledigheid van het onderzoek.....	12
5. Conclusies en advies.....	13
Bijlagen:.....	14

Samenvatting

Er zijn plannen voor de mogelijke sloop van drie voormalige onderwijsgebouwen in de kern van Rijssen. Het betreft een voormalige lagere schoolgebouw en twee voormalige peuterspeelzalen. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet.

De functie van het plangebied voor beschermde soorten is onderzocht. Daarbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, vaste rust- en voortplantingslocaties, foerageergebied en vlieg- en migratieroutes. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige vogel-, amfibieën-, vleermuis-, en grondgebonden zoogdiersoorten.

Van de in het gebied nestelende vogelsoorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

De in het gebied voorkomende grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, doden en/of verwonden als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Gelet op het incidentele voorkomen van één of enkele individuen hoeven geen nadere maatregelen genomen te worden in het kader van de algemene zorgplicht.

Mogelijk benutten sommige vleermuissoorten het buitenterrein in de deelgebieden als foerageergebied. Deze functie wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast.

Mogelijk bezetten vleermuizen een vaste verblijfplaats in het noordelijke deel van de voormalige basisschool Willem-Alexander. De overige bebouwing van deze school en de bebouwing in beide andere deelgebieden wordt als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd. Nader onderzoek is verplicht om de wettelijke consequentie van de voorgenomen sloop in beeld te brengen. Onderzoek naar de functie van bebouwing voor vleermuizen is sterk gebonden aan bepaalde periodes in het jaar en bestaat uit minimaal vier bezoeken aan het plangebied in de periode juni-september. Indien vleermuizen een verblijfplaats in de bebouwing bezet, is een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet vereist om het gebouw te mogen slopen.

De aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen in een te slopen gebouw staat uitvoering van de voorgenomen activiteit doorgaans niet in de weg, maar leidt tot de verplichting om mitigerende maatregelen te nemen zodat beschermde soorten niet verwond of gedood worden en dat het functionele leefgebied behouden blijft.

1. Inleiding

Er zijn plannen voor de mogelijke sloop van drie voormalige onderwijsgebouwen in de kern van Rijssen. Het betreft een voormalige lagere schoolgebouw en twee voormalige peuterspeelzalen. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet.

De functie van het plangebied voor beschermde soorten is onderzocht. Daarbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, vaste rust- en voortplantingslocaties, foerageergebied en vlieg- en migratieroutes. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied.

Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

Toepasbaarheid

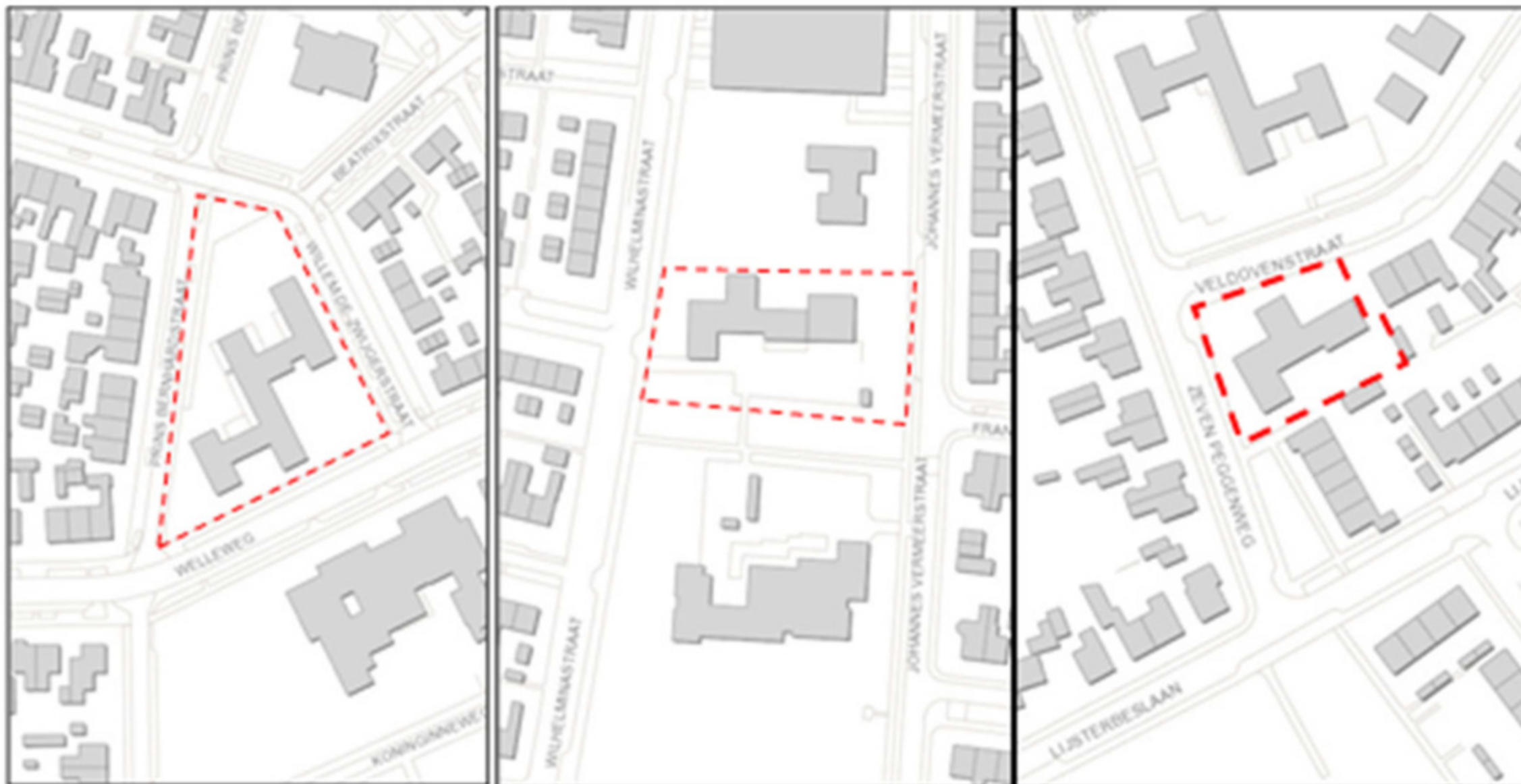
De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten. Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Ff-wet gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in de proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan. Ten tweede wordt aangegeven in deze rapportage op welke wijze de voorgenomen activiteit in overeenstemming met de Ff-wet uitgevoerd kan worden. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet vereist is.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied bestaat uit drie deelgebieden in de kern van Rijssen. Dit zijn

- voormalige basisschool Willem-Alexanderschool (gelegen tussen de Welleweg, Willem de Zwijgerstraat en de Prins Bernhardstraat te Rijssen) – Kadastraal bekend als gemeente Rijssen-Holten, sectie H, nummer 2182;
- de voormalige peuterspeelzaal Pinkeltje (Wilhelminastraat 119 te Rijssen) – kadastraal bekend als gemeente Rijssen-Holten, sectie H, nummer 2580;
- de voormalige peuterspeelzaal Kruimeltje (Zeven Peggenweg 9 te Rijssen) - kadastraal bekend als gemeente Rijssen-Holten, sectie G, nummer 3254

Begrenzing van de drie afzonderlijke plangebieden in de kern van Rijssen.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Alle drie de deelgebieden hebben een sterke gelijkenis. In alle drie deelgebieden staat een voormalig schoolgebouw dat bestaat uit een enkele bouwlaag met plat dak welke gedekt is met bitumen dakleer. De gebouwen zijn van het type 'doorzon-gebouw'; dat wil zeggen dat de zijgevels en het centrale gedeelte gebouwd zijn met bakstenen en dat de voor- en achtergevels uit grote met glas gevulde kozijnen bestaan. Langs de bovenrand van de gebouwen is een stalen betimmering aangebracht op een betonnen rand. Rondom de gebouwen zijn erfverharding, gazon en enkele bomen en struiken aanwezig.

Het noordelijke deel van het deelgebied aan de Welleweg bestaat uit een recent gebouwde aanbouw van baksteen. De gevel van dit nieuwe gedeelte beschikt over een spouw welke vermoedelijk geïsoleerd is. Ten behoeve van de ventilatie van de spouw zijn in de muur open stootvoegen aangebracht. A;

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit bestaat uit het mogelijk slopen van de bestaande bebouwing in de deelgebieden.

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, licht, stof en trillingen door sloopwerkzaamheden

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soort en;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van een eventuele sloop van de gebouwen wordt als lokaal beschouwd. Dat wil zeggen dat er geen negatief effect van de sloop merkbaar is buiten het plangebied. Mogelijk zijn tijdens de sloopfase geluid, trilling of stof merkbaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortdurend en hebben geen negatieve invloed op beschermde soorten of natuurgebied in de omgeving.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect buiten het plangebied.

4. Soortenbescherming; het onderzoek

4.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 14 juni 2016 onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (bewolkt, temperatuur 19 °C en een zwak zuidwestenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 14 juni
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)
- Atlas van de zoogdieren van Overijssel (Douma 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen. Op basis van een beoordeling van de biotoop kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentieel aanwezige soorten in het onderzoeksgebied.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. Er is gekeken naar graaf, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Op basis van landschappelijke kenmerken kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt en het plangebied geïsoleerd en op enige afstand van bekende vliegebieden van beschermde soorten ligt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kever- en mierensoorten omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde kevers en mieren ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vissensoorten en kreeftachtige omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde vissensoorten en kreeftachtigen ontbreekt.

4.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan komen de volgende soortgroepen mogelijk in het gebied voor:

- Vogels
- Vleermuizen
- Grondgebonden zoogdieren
- Amfibieën

4.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die vastgesteld of potentieel in het plangebied aanwezig zijn worden in deze paragraaf besproken.

Broedvogels

Er zijn tijdens het veldbezoek geen aan het plangebied gebonden broedvogelsoorten waargenomen, maar het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in de bomen, struiken en dichte vegetatie op de grond in de omringende tuinen van de voormalige schoolgebouwen. Daarbij gaat het mogelijk om soorten als merel, winterkoning, heggemus, houtduif, groenling en Turkse tortel. Er zijn in de deelgebieden geen huismussen waargenomen. De gebouwen in de deelgebieden vormen een ongeschikte nestplaats voor huismussen.

Vleermuizen

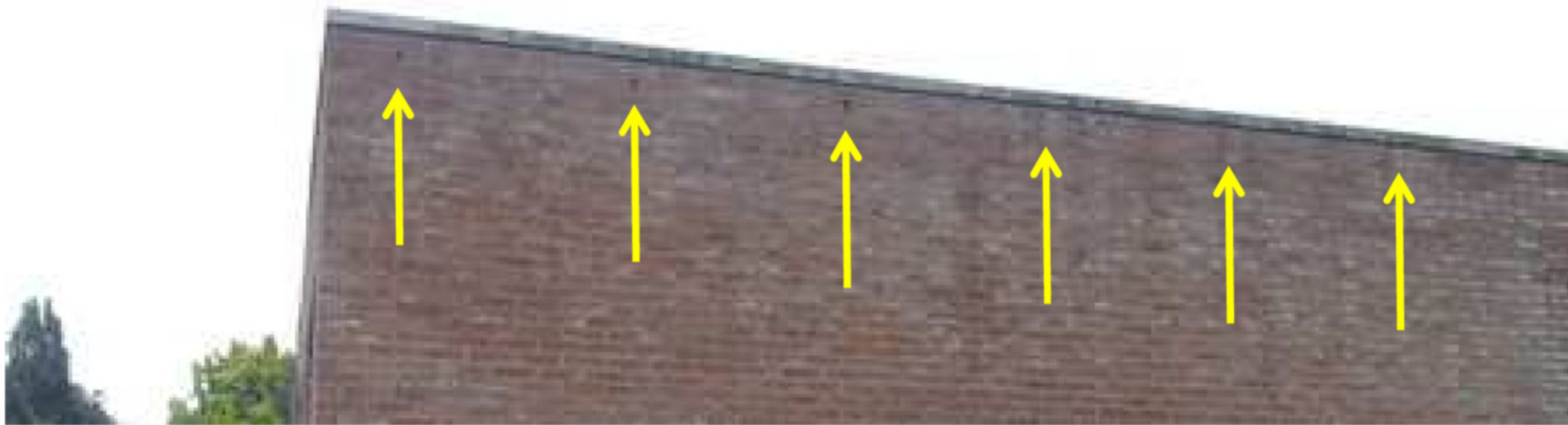
Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen verblijfplaatsen bezetten in gebouwen, bouwwerken en natuurlijke holtes in bomen. Er zijn tijdens het veldbezoek geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen directe aanwijzingen gevonden die op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen duiden zoals uitwerpselen, prooiresten of dode dieren.

De gebouwen aan de Zeven Peggenweg 9 en de Wilhelminastraat 119 worden als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd. Er zijn in de gebouwen geen potentiële invliegopeningen en er geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen.

Het oude gedeelte van de Willem-Alexanderschool wordt evenals de andere gebouwen als een voor vleermuizen ongeschikte verblijfplaats beschouwd. Potentiële verblijfplaatsen en invliegopeningen zijn in dit deel van het gebouw niet waargenomen. De betekenis van het nieuwe gedeelte voor vleermuizen daar en tegen, kan op basis van de uitgevoerde visuele inspectie niet vastgesteld worden. De muren van dit gedeelte beschikt over een (geïsoleerde) spouw welke voor vleermuizen toegankelijk is via open stootvoegen.

Soorten als gewone- en ruige dwergvleermuis benutten dergelijke verblijfplaatsen in de spouw. Zij gebruiken dergelijke verblijfplaatsen hoofdzakelijk als zomer-, kraam- en paarverblijf en niet als winterverblijfplaats. Winterverblijfplaatsen worden meestal aangetroffen in grote massieve gebouwen met dilatatievoegen of andere vorstvrije ruimtes. Gelet op de oriëntatie van de kopse gevel naar het noord-noordwesten, is het niet aannemelijk dat de spouw benut wordt als kraamkolonie. Kraamkolonies treffen we doorgaans aan in door de zon beschenen gevels. Daardoor warmt het buitenblad van de muur op zodat de jongen, als ze 's nachts alleen gelaten worden door de moeder, warm blijven.

Open stootvoegen in de buitengevel van de voormalige basisschool Willem-Alexander. Potentiële invliegopeningen voor vleermuizen om toegang te verkrijgen tot de spouw.

Aanduiding van het gedeelte van het gebouw waar vleermuizen mogelijk de spouw benutten als verblijfplaats.

Foerageergebied

Vleermuizen benutten hoofdzakelijk randen en kronen van opgaande loofbomen, open water, oevers, heideterreinen, bebouwde omgeving en (vochtige) hooilanden als foerageergebied. De buitenruimte van de deelgebieden zal allicht benut worden door sommige vleermuissoorten, maar gelet op de inrichting, het gevoerde beheer en de kleine oppervlakte, hebben de deelgebieden een beperkte betekenis als foerageergebied.

Vliegroute

Het onderzoeksgebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement. Hierdoor vormt het geen essentieel onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het is aannemelijk dat de buitenruimte van de drie deelgebieden tot het functionele leefgebied van sommige (vrij) algemene- en weinig kritische soorten als egel, konijn, steenmarter en bosmuis behoort. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat steenmarters de gebouwen benutten als verblijfplaats. De grondgebonden

zoogdieren benutten de buitenruimte mogelijk als foerageergebied, maar bezetten er geen voortplantingslocaties of vaste rustplaatsen.

Amfibieën

Er zijn in het onderzoeksgebied geen amfibieën waargenomen, maar het is aannemelijk dat de buitenruimte van het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten als meerkikker, gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander behoren. Mogelijk benutten deze soorten het plangebied als foerageergebied tijdens de nachtelijke uren, maar ze bezetten er geen winterverblijfplaats of voortplantingslocatie. Geschikte overwinteringsplaatsen, zoals open water of opgaande beplanting met een dikke strooisellaag, ontbreken in het plangebied. Gelet op de ligging van de deelgebieden in de bebouwde kom en op enige afstand van geschikte voortplantingswateren, gaat het daarbij om zeer kleine aantallen (één of enkele individuen).

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

4.4 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

4.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

(Broed)vogels

Van de in het plangebied nestelende soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari. Nader onderzoek is niet nodig.

Vleermuizen

M.b.t. verblijfplaatsen

Met uitzondering van een deel van de bebouwing van de voormalige basisschool Willem-Alexander, wordt de bebouwing in de deelgebieden als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen buiten het onderzoeksgebied.

De wettelijke consequenties van de eventuele sloop van de voormalige basisschool Willem-Alexander kan op basis van het uitgevoerde onderzoek onvoldoende in beeld gebracht worden. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn volgens de Ff-wet strikt beschermd. Specifiek vervolgonderzoek naar de functie van het gebouw voor vleermuizen is verplicht om de wettelijke consequentie inzichtelijk te krijgen. Dit onderzoek geeft duidelijkheid of vleermuizen een verblijfplaats in het gebouw bezetten, welke soort een verblijfplaats bezet, welke functie de verblijfplaats heeft en hoeveel vleermuizen de verblijfplaats benutten. Deze informatie is essentieel om de juiste mitigerende maatregelen te treffen. Om een vaste verblijfplaats van vleermuizen te mogen verstoren/vernietigen is een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet vereist.

Onderzoek naar vleermuizen is sterk gebonden aan een bepaalde periode in het jaar. Conform het vleermuis-onderzoeksprotocol dient het plangebied minstens vier keer bezocht te worden in de periode juni-september om alle mogelijke functies van de verblijfplaats in beeld te kunnen brengen.

M.b.t. foerageergebied

Het onderzoeksgebied is van weinig belang als foerageergebied voor vleermuizen en deze functie wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

M.b.t vliegroute

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Grondgebonden soorten

Alle in het gebied voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren-doden-verwonden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Amfibieën

Amfibieën bezetten geen vaste verblijfplaats in het onderzoeksgebied en de in het gebied voorkomende soorten staan vermeld in tabel 1 van de FF-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, doden en/of verwonden als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Gelet op de functie van het plangebied voor amfibieën hoeven er geen nadere maatregelen genomen te worden in het kader van de algemene zorgplicht.

De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Overige soorten

Het plangebied behoort niet tot een essentieel deel van functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op deze overige beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Zoogdieren; grondgebonden soorten	Geen soorten tabel 2-3	Niet van toepassing	geen
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	Diverse soorten	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren</i>	Gebouwen slopen en beplanting rooien buiten de voortplantingsperiode van vogels
Broedvogels, beschermde vaste nestplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	Onbekend; mogelijk diverse soorten	Niet van toepassing	geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Onbekend; potentiële verblijfplaats aanwezig	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren</i> <i>Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen</i>	Nader onderzoek verplicht
Amfibieën	Geen soorten tabel 2-3	Niet van toepassing	geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

4.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

4.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

5. Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige vogel-, amfibieën-, vleermuis-, en grondgebonden zoogdiersoorten.

Van de in het gebied nestelende vogelsoorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

De in het gebied voorkomende grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, doden en/of verwonden als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Gelet op het incidentele voorkomen van één of enkele individuen hoeven geen nadere maatregelen genomen te worden in het kader van de algemene zorgplicht.

Mogelijk benutten sommige vleermuissoorten het buitenterrein in de deelgebieden als foerageergebied. Deze functie wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast.

Mogelijk bezetten vleermuizen een vaste verblijfplaats in het noordelijke deel van de voormalige basisschool Willem-Alexander. De overige bebouwing van deze school en de bebouwing in beide andere deelgebieden, wordt als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd. Nader onderzoek is verplicht om de wettelijke consequentie van de voorgenomen sloop in beeld te brengen. Onderzoek naar de functie van bebouwing voor vleermuizen is sterk gebonden aan bepaalde periodes in het jaar en bestaat uit minimaal vier bezoeken aan het plangebied in de periode juni-september. Indien vleermuizen een verblijfplaats in de bebouwing bezet, is een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet vereist om het gebouw te mogen slopen.

De aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen in een te slopen gebouw staat uitvoering van de voorgenomen activiteit doorgaans niet in de weg, maar leidt tot de verplichting om mitigerende maatregelen te nemen zodat beschermde soorten niet verwond of gedood worden en dat het functionele leefgebied behouden blijft.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbodsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage
Impressie van het onderzoeksgebied

